



Záznam ze setkání asistentů pedagoga (AP)

Datum a místo konání: 8. 11. 2023, Volnočasové centrum MH, Zámecká 744, Mnichovo Hradiště

Doba setkání: 14:00–16:00 h

Zúčastnili se: Martina Kestnerová, Michala Mydlářová, Iva Štrojsová a AP viz prezenční listina

1. Přivítání

Martina Kestnerová v úvodu přítomné přivítala, představila projekt MAP IV Mnichovohradištsko a členy MAPího týmu. Následně předala slovo lektorce, Mgr. Janě Pekařové ze ZŠ Skálova v Turnově.

2. Otázky k lektorce: Ptejte se mě, na co chcete

Hned úvodní otázky na lektorku se zabíraly prací AP. V úvodu se přítomní věnovali **nastavení hranic/kompetencí mezi AP – rodič – žák**. Tím, kde končí kompetence AP a kde je prostor pro práci rodiče se svým dítětem. AP cítí, že rodič žádá věci, které jí jako AP nenáleží.

AP si potřebuje říci: Kam já můžu? Kam nemůžu? Kde je moje hranice.

Další kroky:

Sejít se ve složení: AP, rodič + další člen školního poradenského pracoviště (mediátor).

Je třeba si popsat, co bude a co nebude dělat AP. AP má v náplni práce, co má dělat. O to se může opřít. Většina AP dělá víc, než je kompetenční model AP. Je třeba si znovu ujasnit, co obsahuje práce AP.

Ze setkání učinit zápis, nechat jej podepsat všechny účastníky setkání.

Pokud to nevyjde, je třeba se sejít s vedením školy.

Pozn.: Rodič se přirozeně za své dítě staví, snaží se mu pomáhat, třeba i neadekvátně. Je třeba si vše vyjasnit.

Jana Pekařová se též představila, upřesnila svoji pozici: Mám na starosti personální stránku školy. Starám se o AP. U nás ve škole se zjistilo, že AP jsou nezastupitelnou pozicí. Učitelé AP chtějí. NA ZŠ Skálova máme kvalitní AP, scházíme se, řešíme společně problémy. Nastavujeme spolupráci, snažíme se, aby u nás bylo dobře. Zpočátku se i u nás učitelé AP obávali, nyní je to lepší, občas i suplují. Scházíme se 3x ročně, vyjíždíme na konferenci S asistenty k lepší škole. Máme seriál Wellbeing pro učitele, chodí sem i AP (bylo třeba Líčení pro učitelky, Deskovky pro učitele...).

Vídáme se ve sborovně, na 1. stupni jsou i součástí porady, dáváme si tipy na vzdělávání. Minulý rok stínovali – AP se navzájem navštívili v hodinách. Naše AP se hodně vzdělávají prostřednictvím Člověka v tísní – Varianty. <https://www.clovekvtsni.cz/co-delame/vzdelavaci-program-varianty/podpora-asistentu-pedagoga>





Připravujeme akci s Davidem Čápem: Práce s konfliktním žákem. Je to pro učitele i AP. V šablonách jsme si vybrali kurzy na vzdělávání, i takto se dá vzdělávání financovat. Existuje i portál pro AP: <https://www.asistentpedagoga.cz/>

3. Těkej – stronzo – Dixit:

V další části akce si přítomní zahráli hru Těkej – stronzo s využitím karet Dixit. Nejprve si přítomní vybrali kartu Dixit, která podle nich vystihuje jejich práci AP. Poté se hrálo Těkej – stronzo:

Když řeknu štronzo, zastavíme se, já se zastavím u někoho očima. Přijdu k někomu, ukáži mu kartu. On mi řekne: vybral sis ji asi proto, že...

Poděkuj mi a řekni mi pravý důvod.

Aktivita je obohacující. Ukáže Vám úhel pohledu, o kterém jste třeba vůbec nepřemýšleli.

Řekněte si tedy nejdříve sami pro sebe, proč jste si kartu vybrali, v duchu si to utřídíte.

Sdílení o kartě proběhlo třikrát.

Je něco, co byste chtěli z aktivity sdělit. Třeba potěšilo vás něco? Má ještě někdo nějaký postřeh ke své kartě. Ukažte své karty: *Jaká je tedy vaše práce? Hledání, cesta, proplutí životem, pestrost, jízda, pomoc, záchrana, ukotvení, přistaviště, dává pevné kořeny a dovolí růst, hořet, ale nevyhořet, světýlko, které hledá někdy žák, někdy AP, někdy rodič, někdy učitel.*

Jak se teď cítíte? Přijde mi úžasné, co pro děti děláte. Pomáháte dětem, ke kterým není náš vzdělávací systém příliš přívětivý. Dítě se často ve škole i doma cítí neúspěšně. AP může zažehnout svíčku, věnovat se mu. Děti mohly najít svoji hodnotu díky AP, která se dítětem ze sociálně slabých rodin věnovala. Otázkou je, kam až sahají naše kompetence.

Dalším tématem byla práce s rodič – děti zažívají neúspěch, rodiče někdy na dítě vyvíjí tlak kvůli školnímu úspěchu, limity dítěte jsou však někdy jasně dané a nejde je příliš posouvat. Je třeba pracovat i s rodiči – zajistit psychologickou a odbornou pomoc i pro rodiče. I oni mohou být unavení a vyčerpaní ze situací, které život s dítětem s PO přináší. Je třeba si říci, že v některých případech s věcmi nepohnu. Hledám cesty, snažím se, ale něco je mimo mé možnosti. Je třeba minimalizovat frustraci, vědět, že nemohu děti spasit. Dítě je např. introvertně nastavené, rodiče si představovali jinak práci AP – situace se často komplikuje, je jiná, než si ji z počátku představujeme.

4. Aktivita Věta o AP

Další aktivita byla ryze verbální. Jan Pekařová řekla tři slova začínající věty, ostatní měli vždy přidat jedno slovo:

Jsem asistentka, která

se směje, ráda si hraje a chce pomáhat. Vzdělává se a také chce pochopit situaci, která vznikla, protože někdy dávno to došlo také až sem. A proto jsme dnes tady pomáhali těm, co se nesmějí, ale chtěli by se smát. Protože moje práce je mým koníčkem. Tak abych dospěla k názoru a posunula svůj život. Proč ne?





5. Kazuistiky

V kazuistické části se přítomní věnovali opět tématu **nastavení hranic v práci AP**. Nápady, které zazněly:

Co kdybyste...

- si vedli komunikační sešit či jiný záznamový list o tom, co se dítěti daný den/týden dařilo. Informovali tak o úspěších či neúspěších pravidelně a dohodnutou formou rodiče.
- sejděte se s pracovníky školního poradenského pracoviště jako nestranného mediátora
- vzali si někoho, kdo setkání bude moderovat, sepíše zápis, to, na čem jste se domluvili, jaká jsou pravidla soužití
- rodičům vysvětlili, že dítě je skvělé, ale má své limity
- zkusili s rodiči pochopit, co je opravdu v nejlepším zájmu dítěte – není to jednoduché pro nikoho
- vysvětlili rodičům, že dítě si někdy nechce opravit svoji práci – AP má svůj pracovní sešit, ofotí správné řešení a pošle toto matce, aby viděla, jak může dítě vést. Mohu tedy poslat správné řešení, ať si o tom doma popovídají, opraví... Ulehčím to rodiči.
- nastavili si pravidlo, kdy je možné s AP komunikovat – např., že AP reaguje na e-maily do 17:00 h apod., poté až další den ráno
- třídní učitelka zkontaktovala PPP/SPC, které připsalo AP – je třeba si ujasnit, jaké nároky je vhodné klást na dítě/AP/rodiče. Popovídat si o situaci.
- sešli se ředitelem školy kvůli ukotvení kompetencí
- zeptali se rodičů: Co je vaším cílem? Vaše dítě. Co pro něj tedy uděláme?

Další poznámky z diskuse:

Je dobré mluvit i o svých pocitech: Hledáme nejlepší cestu pro dítě. Jsem ale nejistá z toho, jak se mnou nyní komunikujete.

Dobré je nechat mluvit toho druhého. Více naslouchat než mluvit. Dát rodičům prostor. Teprve v tu chvíli je patrné, co se děje.

Dítě má pocítit, že má hodnotu na světě. Hodnota nespočívá v tom, že má jedničky. Úspěch může být v něčem jiném než v napsaném testu.

Dát rodičům pocítit, že jsou dobrými rodiči, i když má dítě špatné známky.

Problém české školy a české společnosti – jsme fixovaní na známky, zmenšuje se prostor pro jiný úspěch dítěte.

Další téma: Psychické problémy dětí

- AP nesmí radit dítěti s psychickými problémy: Těší mě, že ve mně máš důvěru. Ve škole máme psychologku, pojd' se na ni obrátit. AP může dítě k psychologce doprovodit – ukázat její pracoviště. Záleží na nastavení ve škole. Nejlepší je, když dítě o situaci mluví doma. Dítě si samo může vyhledat pomoc – dojít za psychologkou v době jejích konzultačních hodin.
- Psycholožka má mluvit o sebepoškozování i s rodiči – balancuje se s důvěrou dítěte. Je to náročné. Je dobré, když o sebepoškozování začne mluvit dítě samo otevřeně. Když není ohrožen život dítěte, není třeba o situaci informovat – rodiče se informují se souhlasem žáka.





- Ideální je, pokud se dítě svěří. Může to být i babička, děda, teta, téma se vrátí do rodiny.
- Na všech školách by měla být fyzická či on-line schránka důvěry.
- Dítě se stejně jako dospělý potřebuje o něco opřít – mít nějakou sebehodnotu, jistotu.
- Je třeba děti naučit: Mám zlomenou ruku, jdu k chirurgovi. Mám bolest na duši, jdu k psychologovi.

6. Rozloučení, závěrečná reflexe

Co si odnášíte? Všichni máme nějaké problémy, každý z nás něco řeší. Není to jednoduché. Vzdělávání nás propojí s lidmi, kteří řeší podobné věci.

Shrnutí: Lektorka Jana Pekařová přítomné ZŠ Skálova v Turnově seznámila s nastavením fungování spolupráce s AP na ZŠ Skálova v Turnově. V rámci setkání si asistenti pedagoga (AP) vyzkoušeli několik aktivizačních metod/forem práce, které mohou použít i ve své praxi. Pracovali s kazuistikami a hledali doporučení pro řešení otázek, s nimiž se AP setkávají (hranice práce a kompetence AP, nastavení komunikace s rodiči a žákem, možnosti vzdělávání AP, reakce na situaci, kdy se dítě svěří AP se svými psychickými problémy).

Zaznamenala: Mgr. Iva Štrojsová

